

Mesures excepcionals de l'ACA i l'AMB: aigua regenerada per a mitigar la sequera i augmentar els recursos hídrics al territori metropolità

- El volum d'aigua regenerada a l'àrea metropolitana de Barcelona ha multiplicat per 15, passant de 3,8 hm³ a 56 hm³, en els últims quatre anys (2018-2022)
- Un 20% del recursos destinats per al consum d'aigua potable del territori metropolità ja provenen de la regeneració
- De cara al 2050, els projectes de regeneració supliran el dèficit d'aigua previst i milloraran la garantia del recurs de cara a pal·liar els efectes de futures sequeres

El Pla estratègic del cicle integral de l'aigua (PECIA) del territori metropolità preveu que l'any 2050 existirà un dèficit hídric d'aigua potable a la metròpolis d'aproximadament 130 hm³/any si no es té en compte la reutilització, per això estableix diverses línies de treball basades en l'aigua regenerada.

Des del 2018, l'ús d'aquest recurs a la metròpolis s'ha multiplicat per 15. Els 56 hm³ actuals representen un 20 % del recursos destinats al consum d'aigua potable, que equival a un 25% de les necessitats anuals d'aigua potable de la ciutat de Barcelona.

1. Punt del riu Llobregat, a l'altura de Sant Vicenç dels Horts, on s'està aportant aigua regenerada.

Comunicat de premsa

L'ús d'aquest recurs permet reservar l'aigua potable per al consum de boca. A banda de la potabilització d'aigua regenerada per al seu consum, fer-la servir per a altres aplicacions (neteja de carrers, reg agrícola, etc.) permet fer front a la sequera.

Aquest matí, el director de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), Samuel Reyes, i el vicepresident de l'Àrea d'Ecologia de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), Eloi Badia, han visitat el punt des d'on s'està aportant aigua regenerada al riu Llobregat, per ser captada per l'ETAP de Sant Joan Despí i potabilitzada. L'aportació és actualment de 0,6 m³/s (al desembre es va començar amb 0,2 m³/s, volum que s'ha augmentat de manera progressiva), xifra que incrementa un 25% el total de l'aigua que porta el riu actualment. Està previst que en les properes setmanes l'aportació augmenti a 0,8 m³/s. La mesura contribueix a desembassar menys aigua dels pantans.

2. Representants de l'ACA, de l'AMB i de l'Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts durant la visita.

Aportació al canal de la dreta del Llobregat

L'ACA i l'AMB també estan aportant aigua regenerada al canal de la dreta del Llobregat, per assegurar el bon estat de les activitats del Parc Agrari del Baix Llobregat.

Actualment s'aporten 0,2 m³/s, que s'incrementaran en els propers mesos fins a un màxim de 0,4 m³/s. En cas que la situació de sequera s'allargui fins a l'estiu, moment de l'any en què es rega més, la producció es pot incrementar per cobrir les necessitats del canal. Aquesta aportació d'aigua regenerada redueix l'alliberament d'aigua de la presa de la Baells, de manera que s'optimitzen les reserves d'aigua.

Usos actuals de la regeneració a la metròpolis

L'aigua regenerada provinent de l'ERA del Prat també es condueix fins al riu Llobregat per sota de l'ETAP de Sant Joan Despí, per garantir el cabal ecològic del tram final del Llobregat.

■ Comunicat de premsa ■

Això garanteix el bon funcionament dels ecosistemes vinculats al medi hídric. Actualment s'envia en continu un cabal d'entre 1 i 2 m³/s. L'any 2022 aquest ús ambiental va ser de 45 hm³.

Des del 2018 també s'està injectant aigua regenerada per habilitar la barrera contra la intrusió salina a l'aqüífer del delta del Llobregat, una reserva estratègica sobretot en episodis de sequera. Durant el 2022, la producció d'aigua regenerada per a aquesta finalitat ha passat dels 2.000 als 6.000 m³/dia.

Durant l'estat d'alerta s'ha habilitat un hidrant a l'ERA del Prat, per tal que els ajuntaments metropolitans puguin realitzar les tasques de reg, neteja i aigualeig amb aigua regenerada.

La dessalinització i la reutilització han endarrerit 6 mesos l'entrada en alerta per sequera

Des de l'entrada en l'escenari de prealerta en el sistema Ter Llobregat, s'ha incrementat l'aportació de recursos no convencionals com la dessalinització i la reutilització.

Les dessalinitzadores catalanes han aportat més de 63 hm³ al sistema en aquest període. També durant el 2022 s'han aportat 54 hm³ d'aigua provinent dels pous de sequera.

Pel que fa a la regeneració, aquest any ja s'han reutilitzat més de 40 hm³ per a usos ambientals en el tram final del Llobregat. Sumats al total de l'aigua regenerada produïda durant el 2022, en total s'han regenerat a Catalunya prop de 60 hm³/any, 10 hm³ més que fa un any.

Per tant, la dessalinització, la reutilització i els pous de sequera han aportat el 2022 més de 160 hm³ de nou recurs, una quantitat equivalent a l'aigua que cap a l'embassament de Sau. Sense aquests recursos, l'àrea de Barcelona estaria avui en un escenari d'excepcionalitat i a les portes de l'emergència, amb mesures més restrictives.

Escenari de futur

Amb l'actual producció d'aigua regenerada a la metròpolis (56 hm³ l'any 2022) i els projectes futurs —tant iniciats com en fase de planificació—, es preveu que el 2030 aquesta producció sigui de 88 hm³ i el 2050 sigui superior als 130 hm³, de manera que podrà cobrir el dèficit actualment estimat.

Segons Eloi Badia, "l'aigua regenerada ens assegurarà, el 2050, que hi haurà prou recurs d'aigua potable per fer front a futures sequeres. Tot i això, cal seguir sent responsables i tractar l'aigua, especialment la potable, com el recurs valuós i essencial que és. A les reduccions en el consum generalitzades arran de la sequera del 2008, i una ciutadania ja molt conscienciada, hi sumem la gran aportació d'aigua regenerada". Badia ha afegit que "amb aquest paquet de mesures futures allunyem definitivament la idea dels transvasaments de l'Ebre i el Roine, i apostem per una alternativa molt més sostenible i racional".

Comunicat de premsa

Amb l'execució dels projectes metropolitans d'aigües regenerades ja iniciats el 2023 més els que actualment s'estan planificant, com és el cas de l'aprofitament del recurs de la conca del Besòs, es calcula que el 2050 no hi haurà dèficit d'aigua potable, malgrat ser una estimació sempre subjecta a l'evolució de l'emergència climàtica.

Alguns projectes passen per aprofitar aigua regenerada produïda fora del territori metropolità. És el cas del projecte de captació de l'aigua regenerada de l'EDAR-ERA Riu Sec de Sabadell, que actualment s'aboca al riu per sobre del volum requerit pel cabal de manteniment, i que se subministrarà als municipis metropolitans de Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès i la Universitat Autònoma, a Bellaterra.

Un altre dels projectes és el d'aportació d'aigua regenerada al barri de la Marina del Prat Vermell i a les indústries del polígon de la Zona Franca. L'aigua serà utilitzada per a neteja, reg i aigües d'espais públics, i en processos industrials no lligats directament amb el consum humà, de manera que es deixarà de fer servir aigua potable procedent de l'aqüífer. El projecte constructiu d'aquesta actuació ja està encarregat, amb una durada prevista de redacció d'uns 20 mesos.

Duplicar la dessalinització i la regeneració en sis anys

En els propers sis anys, la Generalitat de Catalunya a través de l'ACA preveu incrementar la producció d'aigua dessalinitzada i la regeneració. En l'àmbit de les dessalinitzadores, es preveu duplicar la capacitat de producció i passar dels 80 hm³ actuals als 160 dels propers anys. Això serà possible arran de l'ampliació de la dessalinitzadora de la Tordera, que passarà dels 20 als 80 hm³ de capacitat de producció, i la construcció d'una planta a la desembocadura del riu Foix, amb una capacitat per produir 20 hm³. Aquestes dues actuacions tenen prevista una inversió superior als 200 milions d'euros.

Pel que fa a la regeneració d'aigua, l'ACA preveu destinar 125 milions en la millora i construcció de noves estacions de regeneració d'aigua (ERA), amb l'objectiu de duplicar l'actual capacitat de producció, que passaria dels 55 als 110 hm³.

Segons Samuel Reyes, "en l'horitzó del 2050 es pot reduir en un 18% la disponibilitat d'aigua a Catalunya i s'ha de treballar en la consolidació dels recursos no convencionals per disposar de més aigua i poder així garantir totes les demandes". El director de l'ACA ha volgut destacar, però, que "a més de grans actuacions per incrementar la disponibilitat, també impulsarem en els propers anys diverses línies d'ajuts adreçades al món local, destinant-hi prop de 100 milions d'euros perquè els municipis disposin de solucions per garantir l'aigua a tothom".

26 de gener de 2023